

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, enheten för mervärdesskatt och punktskatter
Viktor Berg
103 33 Stockholm

Stockholm
2023-01-08

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
Fi2022/03328

Remissyttrande

Promemorian *Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter*

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna promemorian. Här följer våra synpunkter.

Förslaget i korthet

I promemorian läggs förslag till införande av en tillfällig extra skatt på vissa vinster hos vissa elproducenter. Förslaget är en följd av EU:s förordning 2022/1854 och ska motsvara reglerna om ett tak för marknadsintäkter enligt förordningen. Detta tak anges till 180 € per megawattimme, vilket omräknat föreslås vara 1 957 SEK. Intäkter över denna nivå föreslås ingå i beskattningsunderlaget. Vid höga driftskostnader ska producenter ha möjlighet att tillämpa ett särskilt högre takbelopp. Skattesatsen föreslås vara 90 procent av beskattningsunderlaget, i enlighet med vad förordningen medger.

De nya bestämmelserna, som införs i en ny tillfällig lag och i skatteförfarandelagen, föreslås träda i kraft den 1 mars 2023 och gälla till och med 30 juni 2023.

Företagarnas inställning

Företagarna anser inledningsvis inte att det i förordningen visas hur intäktsbegränsningen skulle lösa det grundproblem som identifieras, alltså bristande tillgång på energi på den europeiska marknaden. Tvärtom kan det med fog antas att ett intäktstak, där intäkter över taket till 90 procent eller mer konfiskeras, ger starka incitament för elproducenter att begränsa hur mycket el de matar in i systemet. Tillfälliga lagar som begränsar intäktsmöjligheterna innebär också en mer osäker investeringsmiljö, vilket är kontraproduktivt i ett läge där investeringar i både produktion och överföring behövs. Som berörs i promemorian gäller detta särskilt för sol- och vindkraftsproduktion. Det är nödvändigt att inom EU göra det lättare att inträda på marknaden för elproduktion och distribution, för att på så vis få ned priserna för slutkunderna.

Det är dock inte förordningen som är föremål för denna remiss, utan hur den ska införas i svensk rätt. Företagarna instämmer med regeringen i bedömningen att den tillfälliga skatten inte ska göras mer ingripande än nödvändigt. Att den begränsas i tid, de möjligheter till undantag som förordningen medger tillämpas i möjligaste mån, och att skatten kan dras av vid den ordinarie inkomstbeskattningen, är därför välkommet i sak.

I förordningen pekas det ut (skäl 46-47, artikel 10) hur staten bör använda de intäkter som fås genom tillämpningen av intäktstaket. Att koppla vissa skatteintäkter till vissa utgifter eller offentliga investeringar är en metod som tillämpas i en del andra europeiska länder, men mycket sällan i Sverige.

Vi bedömer att en sådan direkt koppling mellan intäkterna och utpekade utgifter inte skulle vara kompatibel med det svenska skattesystemets och statliga budgetregelverkets grundprinciper. Icke desto mindre anger förordningen att medlemsstaterna är skyldiga att säkerställa att intäkterna från taket "förs vidare till elslutkunderna för att mildra effekterna av exceptionellt höga elpriser" – såväl hushåll som företag. Detta behöver regeringen hantera, men Företagarna vill inskräpa att återföring av statens överintäkter (genom skatt/moms liksom flaskhalsavgifter) till hushåll och företag inte får begränsas av förordningens formuleringar.

Som Företagarna har framhållit tidigare¹, är vi principiellt kritiska till att förordningen härleder sin legitimitet ur artikel 122 i fördraget om EU:s funktionssätt, som är av generalklausulskaraktär, och som inte i sig reglerar införandet av skatter. Detta möjliggör beslut om skatter med kvalificerad majoritet, som enligt EU-fördraget egentligen kräver enhällighet bland medlemsstaterna. Detta förfarande innebär en oroväckande hantering av normgivningen i EU och riskerar innebära en glidning bort från den konstitutionella grunden för behandling av skatterelaterade frågor i EU.

Företagarna instämmer i synpunkten framförd i Skatteverkets remissyttrande (2023-01-02), att regeringen bör förtydliga den rättsliga grunden för att beskatta utländska moderföretag för skattepliktig el som dotterföretag matar in i Sverige.

Vidare anser Företagarna, i likhet med Svenska Kraftnät (2023-01-04), att definitionen av "driftskostnader" vad avser möjligheten att tillämpa det särskilda högre takbeloppet är otydlig. Förslaget ger ingen närmare information om vilka kostnader som kan inkluderas eller hur dessa ska beräknas, exempelvis om kapitalkostnader ska inkluderas och om det finns kostnader som inte får inkluderas. Denna otydlighet innebär rättsosäkerhet för de skattskyldiga, och bör åtgärdas i det kommande lagstiftningsarbetet.

Beräkningen av intäkter och skatteunderlag innebär en stor administrativ börda för berörda företag och de uppskattningar av kostnaderna för denna administration som redovisas i promemorian är sannolikt underdrivna.

Johan Grip
Chefsekonom
Företagarna

Patrick Krassén
Samhällspolitisk chef
Företagarna

¹ Se remissyttrande [Fi2022/02773](#), 2022-10-21